KAD RAGUS NULAUŽUS LENKŲ PONAMS

LIETUVA

THE FIRST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CENTRAL AND WESTERN STATES. ESTABLISHED 1893.

"LITHUANIA" DAILY

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS VIDURINĖSE-VAKARINĖS VALSTIJOSE. INSTEIGTAS 1893

NESIGAILĖK PINIGŲ PASKOLOS BONAMS

Published and distributed under Permit 582 authorized by the act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the President. A. S. BURLESON, Postmaster General.

METAI: (Sąv. XXVI). Dienr. III. No. 78 CHICAGO, ILL., KETVERGAS, BALANDIS-APRIL 1 d., 1920 m. KOPIJA—COPY 2c.

Turkai kįla prieš talkininkus visoj Turkijoj.

Projektas karei užbaigti paduotas atstovų butui.

TURKAI KĮLA PRIEŠ TALKININKUS VISOJ TURKIJOJ.

Paryžius, kovo 31 d. — Sulig telegrama iš Bazelio, Sveicarijoj atsiųsta čia Fournero Agentnrai, Peter Lloyd iš Budapešto pranešė, jog visoj Turkijoj, iškiriant Konstantinopolį, kįla sukilimas prieš talkininkus. Telegrama iš Atėnų atsiųsta laikraščiui Temps sako, kad grekai bando užimti Adrianopolį ir rytinę Trakiją.

Turkai Ginkluojasi.

Konstantinopolis, kovo 30 d.— Gerai prisižiurėjus dalykams, atrodo, kad nuo Suv. Valstijų nusprendimo priklausimo, ar palikti Konstantinopolį turkų ar anglų globoje.

Viduje yra atsikartojimas didelių plotu Balkanų maišaties prieš karę. Nėsant susisiekimo įmonių žinios iš Anatolijos yra menkos, bet didelis subruzdimas yra Mažojoj Azijoj. Europiečiai yra kaltinami graibstyme žemių ir turkai tautininkai rengiasi atkakliai priešintis naikinimu tiltų.

Tik Amerika gali Padaryti Tvarką.

Šitas pasipriešinimas rengiama prieš anglus ir francuzus. Suv. Valstijos nėra intariamos žemių grobstyme ir Amerikos valdžia butų pageidaujama visoms klesoms ir tautoms imperijoje, įskaitant mahometonus.

Nežiurint to, jog yra žinomas Suv. Valstijų sentimentas prieš turkus, Suv. Valstijų priėmimas mandato ant visos turkų imperijos atrodo vienintėle viltimi atsteigimui tvarkos be kraujo praliejimo.

PROJEKTAS KAREI UŽBAIGTI PADUOTAS ATST. BUTUI.

Washington, kovo 31 d. — Respublikonai kontroliuojantieji atstovų butą šiandien padavė kongresui sumanymą taikos su Vokietija priimant bendrą rezoliuciją paskelbiančią karę pasibaigusia.

Rezoliuciją padavė užsienio reikalų komiteto pirmininkas Porter; joje reikalaujama, kad karės stovis tuojaus pasibaigtų kaip tik rezoliucija ineis galėn.

Joje taipgi reikalaujama kaino prekiavimo su Vokietija su tam tikrais suvaržymais ir prezidento karinės galės panaikinimo.

Vokietijai bus duota 45 dienos pranešti prezidentui, kad ji paskelbė karę pasibaigusia ir atsisakyti nuo visokių užmetimų Suv. Valstijoms, "kad ji neturėtų teisės pasakyti, jog Suv. Valstijos patvirtino versailinę sutartį."

Vokietijai neprisiuntus tokio pranešimo prekyba, ar paskolų kėlimas, ar kreditų jieškojimas butų uždrausta be prezidento leidimo.

RUSAI SMARKIAI SUMUŠĖ JAPONUS.

Honolulu, kovo 30 d. — Kablegrama iš Tokios atsiųsta laikraščiui Nippu Jiji sako, kad japonų karinomenės dalis stovėjusi arti Nikolajevsko, Sibire apturėjo didelius nuostolius mušiuose su rusų pajiegomis.

Kablegrama, privesdama pavėluotas telegramas nuo japonų karinės žinybos Sibire kaipo autoritetą, sako, kad kova prasidėjo kovo 18 d. ir traukėsi dvi dieni, bet nepaduoda skaitliaus užmuštų ar kiek dalyvavo mušyje.

Pagal pranešimus rusai sunaikino japonų konsuliatą Nikolajevske kovos laiku; kas atsitiko su konsulju Išida nežinia.

Bolševikai Paėmė Petrovską.

Londonas, kovo 31 d. — Bolševikų kareiviai paėmė Petrovską ties Kaspijos jura šiaurinėj Kaukazo dalyj; bolševikų raiteliai užėmė tą miestą kovo 30 d. Petrovske paimta didelė daugybė grobinio.

Visos žibalo sėmyklos atrasta gerame stovyje.

UŽREGISTRAVIMO NUMIRUSIŲ VARDUS RINKIMAMS.

Klastingų vardų vardoje 2,500.

Chicago, Ill., kovo 31 d. — Rinkimų komiteto tyrinėtojai 21 ir 18 vardos knygose atrado užrašytus vardus šimtų numirusių žmonių, šimtus užėjunų vardų ir visai pramanytus vardus. Šitie vardai pereitą savaitę buvo užregistruoti pastangomis veikėjų Thompsono-Lundino organizacijos, kuri deda visas pastangas tam, kad paėmus kontrolę ant respublikonų organizacijos apskrityje, išrenkant savo kandidatus į vardų komtetus bal. 13 d.

Vyriausis rinkimų raštinės klerkas James F. Sullivan šiandien suskaitė 2500 klastingų vardų, kurie turės buti išbraukti ir 21 vardos užrašų ir 2000 iš 18 vardos. Klastingi vardai kitose vardose 3, 14, 22 ir 25 sako sudaris daugiau kaip 6000, kurie turės buti išbraukti prie rinkimus bal. 13 d.

SUOMIAI SULAIKĖ KRASINĄ.

Ryga, kovo 31 d. — Komisaro Krasino partija pradėjimui pirklybinių tarybų su Anglija, kuri ketino keliauti per Liepojų, bet norėjo važiuoti per Suomiją, kadangi anglų karlaiviai nepriima moterų stenografių, tapo sulaikyta pasienyj. Suomiai reikalauja, kad sovietų pajiegos evakuotų jų savinamą teritoriją. Sovietų valdžia kreipėsi į Angliją, sakydama, kad tai yra keistas budas teritoriniams ginčams taikyti. Ji sako, kad ji kviečia suomius taikos konferencijon, kur vienintėliai bus galima išrišti klausimai paliečiantieji rubežius.

AIRIAI BOMBARDAVO POLICIJOS KAZARMES.

Skibbereen, Airija, kovo 31 d. — Daugiau kaip šimtas ginkluotų vyrų vakar naktį užpuolė policijos kazarmes Durruse, Corko apskrityj, su šaudyklėmis ir petrolinėmis bombomis. Dalį namo nugriovė ir du policistu sužeidė, vieną sunkiai.

Po smarkios kovos užpuolikai tapo nuvyti; manoma, kad keli jų buvo sužeisti.

Savivaldybės Projektas Eina Toliau.

Londonas, kovo 31 d. — Atstovų butas šiandien priėmė antrą skaitymą airių savivaldybės projekto 348 balsais prieš 94.

Pradėjus svarstyti projektą vienu pirmųjų kalbėtojų buvo Ulsterio unijistų vadas Sir Edward Carson. Jis pasakė, kad jis kaip buvo taip ir yra priešingas visai airių savivaldybės politikai ir kad jis nebalsuos už projektą, vienok ir nesistengs pakenkti jam patapti įstatymu.

Kalbėdamas apie užmušystes Airijoje, jis pasakė, kad jis netiki, jog jo tautiečiai yra kalti tame. Jis mano, kad tą darą žmonės sugrįžę iš Amerikos.

ANGLIJOS PRASERĖJIMAS SUBRUZDINO CHINUS.

Pekin, kovo 31 d. — Anglijos pasiuntinybė apturėjo pilną pranešimą apie užmušimą Dr. J. R. Menzies prie Kanados prezbiterijonų misijos Chinuose. Jis buvo nušautas kovo 19 d. Hwokingfu, Honan provincijoj.

Vakar Anglijos pasiuntinybė pasiuntė smarkią notą užsienio raštinei, atkreipdama jos domą į tai, kad nuolatinis kliudimas svetimšalių krašto gilumoj parodo, jog chinai nesaugoja jų gyvasčių, nei turkų Notoje prasergiama chinų valdžia, kad ateityje ji turi suteikti geresnį apsargojimą.

Vietos viršininkai tuojaus subruzdo veikti ir dabar jieško piktadarių.

BRUSILOVAS VEDA RUSUS PRIEŠ LENKUS.

Washington, kovo 31 d. — Bolševikų kareivijas veda prieš lenkus rytiniame fronte garsusis rusų generolas Brusilovas, kuris vedė rusų kareivijas per tą pačią teritoriją 1916 m., — praneša žinios lenkų pasiuntinybei.

Prieš gen. Brusilovą Podolijos sektore yra jo buvusis ginkladraugis gen. Jendrzewski, kuris karės metu tarnavo dviejose rusų kareivijose.

Paskutiniai vokiečių pranešimai apie lenkų sumušimą ties Vilniumi ir apie lenkų sostinės perkėlimą iš Varšavos yra užginami.

BONILLAS SUŽEISTAS RIAUŠĖSE.

Mekiskos Prezidentinis Kandidatas Sužeistas Gatvinėj Peštinėj.

San Antonio, Tex., kovo 31 d. — Žinios apturėtos čia iš Laredo skelbia, kad Meksikos ambadarius Suv. Valstijoms ir kandidatas į Meksikos prezidentus Ygnacio Bonillas utarninke buvo sužeistas riaušėse Me*ico Mieste.

Pranešimas atėjusis tiesiai iš sostinės nepasako, ar labai Bonillas sužeistas. Peštynės įvykę po gen. Obregono ir Gonzales'o pasekėjų demonstracijai.

VISUOTINAS STREIKAS DANIJOJ ŠAUKIAMA UTARNINKE.

Kopenhaga, kovo 31 d. — Visuotinas streikas įvyks Danijoje ateinantį utarninką, jei rigsdagas (seimas) tuojaus susirinks, karaliui Kristupui X. ir naujai ministerijai atmetus amatinių unijų pasiulinimą padaryti nusileidimą politiniame krizyje. Visos gyventojų klesos taupo maistus, žibalą, žvakes ir vandenį. Ligšiol dar nieko svarbesnio neatsitiko, kadangi policija įstengia išvaikyti susirinkusias gatvėse priešininkų minias.

Padėtis Grasi.

Kopenhaga, kovo 30 d. — Yra laukiamą, kad krizis danų kabinetinės kliuties ateis ketverge. Yra jaučiama, kad ką nė daritų karalius, padėtis turi buti grasi.

Demonstracijos už ir prieš karalių atsitiko įvairiose vietose be Kopenhagos. Keli pulkai kareivių pastatyti už Kopenhagos ribų ir laukia maršuoti sostinėn.

Vakar vakare užsidarius dirbtuvėms tukstančiai darbininkų nubružėjo linkui Amalienborgo, karaliaus bustinio rumo, bet juos sulaikė policija ir neleido eiti artyn prie rumo.

Minia šaukė ir švilpė ant kiekvieno pravažiuojančio motorinio karo su didžiunais, pašauktais pas karalių tartis kas del naujo kabineto.

"Šalin su karaliumi!" ir "Lai gyvuoja danų respublika!" buvo dažnai girdėti iš minios.

RENGIA SOVIETĄ FIUMĖJE.

Triest, Italija, kovo 31 d. — Amerikos konsulis čia Ralph Busser įsakytas iš Washingtono panaikino Amerikos pasportą išduotą vienam d'Annunzios sekretorių Henry Frust.

Frust yra gimęs New Yorko mieste ir yra gavęs pasportą iš valstybės skyriaus tuoju tikslu, kad jis važiuoja mokytis Italijon.

Bet nuo pereitų metų rugsėjo jis apleido universitetą Paduoj ir buvo prie d'Annunzios.

Mokėdamas gerai šešias kalbas jis vedė d'Annunzios propagandą svetimose kalbose.

Frust sako, kad kap. d'Annunzio bėgiu dviejų mėnesių paskelbs respubliką Fiumėje; jos konstitucija busianti sovietinio budo. Girdi, kada fiumiečiai prisirašo prie d'Annunzio kariuomenės, tai jie prisiekia buti ištikimais ne karaliui, o tik poetui komanduotojui.

Fiumiečiams Nusibodo. D'Annunzio.

Londonas, kovo 31 d. — Gabriele d'Annunzio, kaip praneša telegramos iš to miesto, labai apgailauja, kad jo oficieriai leido išleisti lapelius, reikalanjačius, kad butų paskelbta respublika.

Laukiama žmonių sukilimo, kadangi Fiumės žmonėms nusibodo d'Annunzio savaranki valdžia; daugaus kaip 1000 jo priešininkų yra susodinti į kalėjimus.

RADIKALAI PAREINYJ ATMUŠTI.

Buderich, Pareinio Prusija, kovo 30 d. — Valdžios kariuomenė pasivarė prieš in rytų ir pietų linkui ir užėmė Huexe, Haltern ir Achem. Spartakai nustojo trijų kanuolių kovoje.

LENKŲ KAREIVIAI VAŽIUOJA Į S. V.

Danzing, kovo 31 d. — Tukstantis du šimtai lenkų, kurie iš Amerikos buvo nuvažiavę Europon kovoti prieš vokiečius, paskui vėliaus prieš rusų bolševikus, išplaukė iš šito uosto atgal laivu Antigone. Trys Amerikos lenkės slaugės, buvusios Francijos ir Lenkijos frontuose taipgi grįžta.

Kareiviai, kurių tarnybos laikas pasibaigė, tulą laiką buvo laikomi Skierniewicuose, per 42 myliias nuo Varšavos į pietvakarius, kur baisios kovos ėjo su vokiečiais pirma jų paėmimo Varšavos karės laiku.

MELROSE PARKO PAGELBINIAI DARBININKAI SUSTREIKAVO.

Melrose Park, Ill., kovo 31 d. — Dvidešimts penki pagelbiniai darbininkai, kurie pradėjo darbą be užmokestes kaipo liuosnoriai prie atstatymo Melrose Park, kur vėtra išgriovė daugybę namų, šiandien pareikalavo 75 centų į valandą ir, negavę jų, sustreikavo. Jie dirbo dvi dieni, nuvalydami griuvėsius ir pegelbėdami pastatyti tam laikui bustus. Šįryt jie pareikalavo, kad jiems butų mokama už darbą po 75c. į valandą. Kadangi miestelio majoras Charles J. Wof atsisakė jiems mokėti už jų darbą, tai jie nuėjo namon.

Majoras žada kreiptis į Chicagą prašyti liuosnorių pagelbėti atstatymo darbe.

JAPONIJA SUMINKŠTINANTI VALDŽIĄ CHINUOSE.

San Francisco, kovo 31 d. — Čia išeinantis japonų laikraštis New World sako, kad Japonija pranešė Suv. Valstijų, Anglijos ir Francijos valdžioms, jog ji pasirengusi padaryti tam tikrus nusileidimus Mongolijoje ir Manžiurijoje toms valdžioms reikalaujant.

PERUVIJA ATSIPRAŠO BOLIVIJOS.

Buenos Aires, kovo 31 d. — Bolivijos ministeris čia Ricardo Misija išleido pranešimą paskelbiantį, kad Peruvija pilnai patenkino Boliją ir atsiprašė už nesenai atsitikusius užpuolimus ant Bolivijos pasiuntinybės Limoje ir konsuliato Mollendoje.

36,975 AZIATŲ KANADOJ.

Ottawa, kovo 30 d. — Kaip pranešima vastybės sekretorius atstovų bute, tik 106 japonai ir 25 chinai priėmė Kanados pilietybę, nors ateivystė iš sitų salių tolydžio plaukė pradedant nuo 1911 m. Paskutinis suskaitymas gyventojų parodo, kad Kanadoje yra 9,201 japonas ir 27,774 chinai.

ŠVEICARIJOS KAIMIEČIAI PRITARIA TAUTŲ LYGAI.

Paryžius, kovo 30 d. — Šveicarijos kaimiečių lygos delegatų susirinkimas Berne 314 balsų prieš 4 priėmė rezoliuciją patariančią Šveicarijos kaimiečiams balsuoti už jų šalies prisidėjimą prie tautų lygos.

Baltgudžiai reikalauja laisvės.

Prašo pagelbos rusams (?) pabegeliams Vokietijoj.

BALTGUDŽIAI REIKALAUJA LAISVĖS.

Ryga, kovo 30 d. (Rašo Michael Farbman). — Aš tik-ką kalbėjausi su baltgudžių atstovu pulk. Jesovitov apie jų dalyvavimą taikos tarybose tarp Lenkijos ir sovietinės Rusijos. Suvažiavimas žada buti Borisove mažame baltgudžių miestelyje. Tarybose butinai svarbią rolę loš nepriklausomybė.

Lenkai ir baltgudžiai reikalauja, kad bolševikai evakuotų didelį baltgudių žemės plotą. Bet Lenkija atsisako pripažinti teisę baltgudžių radai pasiųsti atstovus Borisovan.

Pagal pulk. Jesovitovo apturėtus [illegible] Baltgudijoje yra didelis sujudimas.

"Atsisakymas pripažinti musų teisę dalyvauti taikos suvažiavime, kur baltgudžių likimas bus nuspręstas, — sakė pulkininkas, — gali nuvesti prie smarkaus pasistengimo sulaužyti lenkų okupavimo jungą. Baltgudžių mažuma visuomet skelbė revoliucinius metodus išgavimui šaliai nepriklausomybės nuo lenkų valdžios, bet musų visuomenės vyrai kol-kas įstengė sulaikyti mažumą nurodydami į tai, kad toks sukilimas prieš lenkus gali buti paskaitytas bolševizmu talkininkų šalyse.

"Dabar, kada karė su bolševikais gal pasibaigs, tai tolesnis lenkų okupavimas baltgudžių bus nepakenčiamas.

"Baltgudžių rada pasiuntė protestą Varšavon prieš visokį bandymą nuspręsti musų likimą be musų atstovybės. Ji taipgi prašė Maskvos leisti dalyvauti musų delegacijai taikos suvažiavime. Su pasitikėjimu laukiama, kad sovietinė valdžia mielai pritars musų prašymui.

"Mes taipgi prašėme apgynimo Paryžiuje. Musų santikiai su Lenkija pasiekė kritiškiausio laipsnio ir jei Lenkija užsispirtų laužyti toliaus Baltgudijos teises, tai niekas negali žinoti, kas gali atsilikti."

PRAŠO PAGELBOS RUSAMS (?) PABĖGĖLIAMS VOKIETIJOJE.

Berlinas, kovo 30 d. — Princas Nikolai Kropotkin, kuris užžiuri gydymo ir sanitarumo reikalus rusų kalinių Vokietijoje nupiešia baisų paveikslą padėties stovykloje Alten-Grabow, kur yra internuota 5000 rusų, daugiausiai pabėgusių iš Pabaltijos provincijų. Princas žada siųsti atsišaukimą į Am. Raud. Kryžių, prašydamas kokios nors pagelbos nelaimingiems, tarp kurių yra daug moterų ir vaikų.

"Prisaku augščausios tarybos Paryžiuje, — sakė jis, — rusų šiaurvakarinės kariuomenės burys tapo pasiųstas gen. Niessel'io, gruodyje iš Lietuvos Vokietijon, kur kareiviai tapo paskirstyti po visokias stovyklas. Be šitos pajiegos likučiu šimtai pabėgėlių bėgančių nuo bolševizmo pavojaus tapo pasiųsti Alten-Grabowo stovyklon.

"Laike smarkios kovos Pabaltijos provincijose ir laike priverstoto traukimosi šitie žmonės prarado visą savo nuosavybę ir pribuvo stovyklon be maisto ir tik su tais drabužiais, kuriais buvo apsivilkę. Nuo to laiko jie su vargu galėjo palaikyti gyvastį tomis porcijomis, kurias vokiečiai įstengė jiems duoti, o kas del drabužių, tai baisus padėjimas.

Dažnai jie išbuna be jokio maisto, o tas, kurį jie gauna, yra nemaistingas, taigi atsilaikymas ligoms yra menkas. Daugelis serga plaučių ligomis, o odos ligomis mažne visi. Prausimas turi menką vertę, kadangi nėra muilo ir nėra drabužių persimainymui.

5000 DARBININKŲ STREIKUOJA SKERDYKLOSE.

Chicago, Ill., kovo 31 d. — Mažne 5000 pakaunių darbininku nedirbant del 900 gyvulių prižiūrėtojų streiko ir beveik visai nepribuvant gyvulių į laidarus šiandien pakaunės beveik neturi ką duoti veikti savo didžiulių įstaigų darbininkams; jei streikas šią savaitę nepasibaigs, tai pakaunės visai turės užsidaryti. Visoje Chicagoje jaučiama trukumas šviežios mėsos; mėsos kainos taipgi žymiai pakilo.

PINIGŲ KURSAS.

Užsienio pinigai apštimis po $25,000 ar daugiau tarp bankų kaip paduoda Merchants Loan & Trust kompanija.

	kov. 31	kov. 30
Anglijos svaras	$ 3.92	$ 3.87
Francijos (už $1) fr.	14.82	14.77
Italijos (už $1) lirų	20.35	20.50
Belgijos (už $1) fr.	13.80	14.50
Olandijos 100 florinų	36⅞	37
Danijos 100 kronų	18.50	18.70
Norvegijos 100 kronų	19.60	19.35
Švedijos 100 kronų	21.80	21.65
Vokietijos 100 markių	1.45	1.40
Suomijos 100 markių	5.50	5.65
Lenkijos 100 markių	0.72	0.72
Lietuvos 100 auksinų	1.45	1.40
Kanados $1000 —	$912.50	$912.50

LIETUVIAMS MINĖTINOS DIENOS.

Balandžio 1 d., 1313 m. Lietuviai nuskandino Nemune 75 vokiečių laivus.

Bal. 2 d., 1343 m. Ingauniai susivienijo su Lietuva.

Bal. 3 d. 1547 m. numirė Did. Liet. Kun. Zigmuntas I.

Bal. 5 d. 1579 m. Vilniuje inkurta pirmutinė mokykla.

Bal. 6 d., 1372 m. lietuviai sudegino gudų pilį Perejaslavl.

Bal. 13 d., 1388 m. kryžiuočiai pradėjo karę su Žemaitija.

Bal. 15 d., 997 m. lietuviai nužudė pirmąjį krikščionybės skelbėją Vaitiekų.

ORAS

CHICAGOJE IR APIELINKĖJE

Šiandien apsiniaukęs su perkunija; po pietų šalčiau; pietvakarinis smarkus vėjas.

Saulėtekis, 5:34 val. ryto; Saulėleidis, 6:14 val. vak.

LITHUANIAN DAILY

LIETUVA

Published daily except Sundays and Holidays, by the LITHUANIAN PUBLISHING COMPANY, INC.
3253 S. Morgan Street Chicago, Illinois
Telephone Boulevard 4250.
J. GEDMINAS, EDITOR.
Entered as Second-Class Matter July 13, 1893, at the Post Office at Chicago, Ill. under act of March 3, 1897.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	$6.00
Six months	$3.50
Three months	$1.85
In Chicago, by carrier —	
One copy	$ .02
Per week	.12
Per month	.50
In the United States, outside of Chicago, by mail —	
One year	$5.00
Six months	$3.00
Three months	$1.65
To Canada, Lithuania and all other foreign countries —	
One year	$7.00
Six months	$4.00

VIDURINĖS SROVĖS SUSIRINKIMAS IR "PLANUOJAMAS" SEIMAS.

Kovo 14 d. New Yorke, Pennsylvania viešbutyj, atsibuvo vidurinės srovės veikėjų susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 40 ypatų. Susirinkimo pirmininkų buvo išrinktas A. B. Strimaitis, raštininku — V. F. Jankauskas.

V. F. Jankauskas savo "įžanginėje" kalboje pirmiausiai paaiškino to susirinkimo tikslą, o paskiau užreiškė, kad "yra reikalinga" Amerikos lietuviams sušaukti "vidurinės srovės" seimą, kuriame "reikėtų nuspręsti kokius patarimus, jei galėtų, duoti Steigiamajam Seimui Lietuvoje, ir kad įvykdinimui savo demokratinių siekių ir pasekmingai kovai Lietuvos pagalbos reikaluose Amerikos lietuvių vidurinė srovė turi nustatyti tokius planus savo veikimui ir gyvavimui, kad ta srovė galėtų sustiprėti, pasididinti ir platesniais keliais, nekaip pirmiaus, Lietuvos naudai veikti". — Apie išreikštas V. F. Jankausko mintis sukosi ir kitų kalbėtojų kalbos ir visi tarimai.

Galima pastebėti, kad tą susirinkimą jame dalyvavusieji pavadino "Vidurinės Srovės Veikėjų Konferencija". — Antrame susirinkimo posėdyj "formališkai" buvo pakeltas klausimas, ar yra reikalinga šaukti vidurinės srovės seimą. Delei to buvę "išklausyta" net 19 kalbėtojų. Likę nutartą šaukti seimą New Yorke, gegužio 15 ir 16 dd., 1920 m. — Susirinkimo protokole užrašyta, kad "seimą šauks Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, A. L. T. Sandara ir Liet. Neprigulmybės Fondas. Tų trijų organizacijų pirmininkai turį paskelbti seimo šaukimą.

Padarytas dar vienas "ytin svarbus" nutarimas, butent: "kad kuoveikiausiai butų pradėta agitacija sukėlimui išlaidų ir padengimui visų tų iškaščių, kurie pakils iš seimo nutarimų ir siuntimui Lietuvon atstovų pareikšti Amerikos lietuvių nuomones"...

Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad čionai atliekamas labai puikus ir naudingas tautinis darbas, tečiaus, pažvelgus į dalykų padėtį giliau, greit galima pastebėti, kad čia "neviskas gerai", — kad tai yra tik burelio politikierių "skymas" delei panaudojimo aplinkybių ir momento svarbos tam tikriems savo tikslams. Iš pilnai ištikimų šaltinių (Brooklyno—New Yorko) su žinojome, kad tas politikierių burelis "planuojąs" "sutverti" naują partiją (turbut "bepartyvišką partiją" — anot vieno iš tų politikierių senesnės "terminologijos"). Žinoma, "sutvėrę" savotišką partiją, tie musų veikėjai-politikieriai galėtų savo tikslams panaudoti ir spaudą, — kadangi keletas jų randasi arti laikraščių; gal dar ir tuos jų tikslams tarnaujančius laikraščius prisieitų remti "naujos partijos" pasekėjams.

Tiesiog juokinga ir keista. — Nei iš šio, nei iš to — susirinkęs politikierių burelis "nutaria" šaukti "seimą", —, visai nesiskaitant su laiko aplinkybėmis ir kitomis sąlygomis ir su plačiosios visuomenės nuomonėmis ir pageidavimais. — Taipgi iš augščiau minėtų šaltinių sužinojome, kad Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara yra pasiryžusi visai nedalyvauti tame "vidurinės srovės" "seime".

Ir ištiesų, ar gali tame "seime" dalyvauti A. L. T. Sandara, perstatanti tą "vidurinę srovę", jeigu "planuojama" apie naujos partijos "sutvėrimą"? Juk jeigu surandama, kad Sandaroje yra kokių nors netlateklių, tai juos lengvai galima pataisyti ir be seimo šaukimo, — neaikvojant delei to energijos, brangaus laiko ir pinigų visokios rųšies išlaidoms. Verčiau tie veikėjai-politikieriai sunaudotų savo energiją ir liuosą laiką Lietuvos Laisvės Bonų pardavinėjimui, o kartu parodytų pavyzdį kitiems, "kaip reikia bonus pirkti", negu daryti "nutarimus", kaip sukelti reikalingą pinigų sumą padengimui išlaidų, surištų su "planuojamu" seimu ar nauja partija. Juk mes jau turime keletą pavyzdžių, kaip tie politikieriai, su Tautine Taryba priešakyje, be apsižiurėjimo darė stambias klaidas, kurios tai "vidurinei srovei" apsiėjo gan surai; kaslink Tautinės Tarybos — tai yra žinoma, kad ji tuose "garsiuosiuose" posėdžiuose tik žaidžia, o ne rimtai veikia. — Pavyzdžiu gali tarnauti kadir "tvėrimas" kapitonų ir siuntimas Lietuvon, kas pareikalavo puikios kruvos pinigų ir kas pastatė mus tiesiog juokingon padėtin delei dalinimo karinių "titulų"; panašiai buvo žaidžiama ir su Amer. Brigada.

Butų daug sveikiau ir naudingiau Lietuvai ir Lietuvių Tautai, kad tie musų politikieriai perstotų žaisti ir imtųsi už rimto-veriančio ir vienijančio darbo. Kaslink seimo, — tai sunku daleisti, kad mąstančioji "vidurinės srovės" visuomenė jį paremtų. Jeigu tie politikieriai nori, tai tegul jie šaukia "seimą" ir tegul tąriasi, bet tai bus tik savotiškos rųšies "politikierių" "seimas", o ne plačiosios tautiniai-demokratinės ("vidurinės srovės") visuomenės seimas. — Kaslink Steigiamojo Seimo — tai Amerikos lietuvių organizacijos ir draugijos gali pilnai apsirubežiuoti rimtai sudarytomis rezoliucijomis, — delei ko visai nėra reikalo šaukti seimo...

Pastabos-Išvados.

Per šviesą į tikrą nepriklausomybę — skaitome iženg. straipsnyje N 8 "Kar. Žodžio" sąryšyje su Gen. Štabo projektu kaslink platinimo tarpe kareivių apšvietos. Prie Gen. Štabo Literaturos sekcijos esąs steigiamas Kulturos ir Švietimo skyrius, kurio tikslai, su lyg "K. Ž.", šiaip perstatomi:

"A. 1) Išauginti kareivius su sipratusiais piliečiais, kad jie patys atsispirtų priešų agitacijai ir pasidarytų sąmoningais kovotojais už nepriklausomą Lietuvą;

2) todel: a) stengtis, kad kariuomenėj neliktų nė vieno nemokančio skaityti ir rašyti, b) duoti kareiviams progos prie bendro, plataus visapusio, kulturinio bei pilietiško išsilavinimo, c) nevienpusiškai atsakyti į visus kariškiams rupiamuosius klausimus ir tuo budu užkirsti kelią kariuomenę ardančiai atskirų visuomenės grupių agitacijai; tam tikslui atsiekti butinai reikalinga netik bendrai kulturinis lavinimas, bet ir rodyti kareiviams kelią į gražų, sveiką pasilinksminimą bei pramogas, kad tuo budu atitraukti kareivius nuo dvasios ir kuno ardančio nepadoraus pasilinksminimo bei nenaudingo laiko leidimo.

B. 1) Kiekvienoje kariuomenės dalyj turi buti kulturos bei švietimo komisija, sudaryta iš karininko ir 2 kareivių.

2) Kulturos ir Švietimo darbas koncentruojasi Gen. Štabo Literat. Skyriuj.

3) Kiekviena dalis privalo pasirupinti bustą, kuriame galima butų įtaisyti kareivių kliubas žaidimams bei pasilinksminimams, skaityklai, scenai ir tt."

Amerikos lietuviai turėtų pasistengti pasiųsti kuodaugiausiai knygų į tą Kulturos ir Apšvietos skyrių delei sudarymo kareiviams knygynėlių. Juk daug tarpe musų randasi turinčių ivairos rųšies knygų, kurias butų galima persiųsti Kaunan musų narsių kareivių naudai.

Lietuvos Atstovybės Amerikoje Pranešimas.

Laikinosiose Vyriausybės Žiniose N—18 nuo Gruodžio 23 dienos liko paskelbti pasų įstatai. Visi Lietuvos piliečiai privalo turėti pasus ir išsiimti juos Lietuvoje iki Kovo 31 dienos š. m. Kadangi grįžtantieji Lietuvon Lietuvos piliečiai turės irgi išsiimti pasą, tai skaitome reikalingu šiuos pasų įstatus paskelbti.

Pasų Įstatai.

Trečiuoju skaitymu Valstybės Tarybos priimti 1919 m. gruodžio mėn. 5 d.

1.

Pasas yra asmens paliudymas. Pase rašoma: 1) paso savininko (ės) vardas ir pavardė, 2) gimimo diena, 3) gimimo vieta, 4) nuolatinė gyvenamoji vieta, 5) užsiėmimas, 6) tikyba, 7) tautybė, 8) šeimynos sudėtis, 9) dokumentai, kuriais remiantis pasas išduotas.

2.

Kiekvienas Lietuvos pilietis ar pilietė per 17 metų amžiaus privalo turėti pasą.

3.

Mažamečiai ligi 17 metų amžiaus įrašomi į tėvo arba į motinos pasą. Tėvams ar globėjams tinkant, mažamečiai nuo 12 ligi 17 metų amžiaus turi teisės gauti ir atskirą sau pasą.

4.

Kiekvienas pilietis ar pilietė gali turėti tik vieną pasą.

5.

Pasas negali buti išduotas ne Lietuvos piliečiui.

6.

Miestuose ir iškeliaujant iš valsčiaus arba iš miestelio, kuriame asmuo gyvena, reikia visada turėti su savim pasas ir, valdžios atstovams, milicijos pareigas einantiems, reikalaujant, jis parodyti. Sulaikytieji be paso baudžiami pinigine bauda ligi 50 auks.

7.

Sulaikytasai be paso ir negalįs kitų budu paliudyti savo asmens suimamas ir laikomas namuose suimtiemsiems, ligi bus išaiškinta, kas jis yra. Suimtasis baudžiamas pinigine bauda ligi 50 auks. ir laikomas jo paties lėšomis, Vidaus Reikalų Ministerijos nustatyta taksa.

8.

Valdžios įstaigų tarnautojai ir valdininkai, kariškiai ir moksleiviai, stodami tarnybon ar mokyklon, atiduoda savo pasus, tai įstaigai, kurion įstojo, o jo vieton gauna laikiną liudymą iš tos įstaigos ar mokyklos, kur tarnauja ar mokosi.

9.

Pasus išduoda valsčiuose valsčiaus valdyba (viršaitis), o miestuose milicijos valdyba Vidaus Reikalų Ministerijos instrukcijomis. Pasą gali gaut asmuo tame valsčiuje ar mieste, kur jo nuolatinė gyvenamoji vieta.

Pastaba. Nuolatinė gyvenamoji vieta šiais įstatais laikoma, kur kas del savo tarnybos, užsiėmimo, amato, arba nekilnojamojo turto gyvena, arba turi naminį ukį.

10.

Už kiekvieną pasą imama 3 auksinai (markės).

Pastaba. Negalintieji užsimokėti atleidžiami nuo mokesnio. Tam tikslui Vidaus Reikalų Ministerija duoda reikalingų instrukcijų.

11.

Pasui gauti reikia pristatyti savo fotografija, kuri prisegama prie paso.

Pastaba. Vietose, kur fotografijos sunku pasidirbdinti, pasas gali buti laikinai duodamas be fotografijos, betgi nurodant pase asmens žymės.

12.

Gaunantis pasą privalo duoti parašą, kad kito paso ar liudymo jis nėra gavęs ir neturi.

13.

Pametusysis pasą privalo per 7 dienas pranešti apie tai pasą išdavusiajai įstaigai, arba milicijos, ar valsčiaus valdybai, kur pasas buvo paskutinį kartą vizuotas, ir įmokėti už skelbimą apie paso pametimą 10 auksinų. Apie paso pametimą tuojau skelbiama.

14.

Pametusiajam pasą tuoj išduodamas laikinas liudymas ne ilgiau kaip vienam mėnesiui, laikantis 9 § reikalavimų. Mėnesio laikui praėjus, duodamas nuolatinis pasas, laikantis 9, 10, 11 ir 12 §.

15.

Miesto gyventojai, perėję gyventi iš vienos vietos į kitą, kau ir tame pačiame mieste ir toje pat nuovadoje, kiekvieną kartą privalo savo pasus naujai įrašydinti milicijos nuovadoje.

Valsčių gyvetojai privalo įrašydinti savo pasus valsčiaus valdyboje, tik perėję gyventi iš vieno valsčiaus į kita.

16.

Pasų blankus spausdina Vidaus Reikalų Ministerija ir siuntinėja juos pasų duodamosioms įstaigoms, kurios duoda apyskaitą iš surinktų už juos pinigų, o pinigus įneša Valstybės izbui.

17.

Pasai reikia išsiimti ligi 1920 m. kovo mėn. 31 dienos.

Nuo tos dienos visi kitoki pasai ir liudymai nustoja galios.

1. *Pastaba.* Nassiėmusieji paso ligi 1920 m. kovo mėn. 31 d. baudžiami pinigine bauda ligi 50 auksinų.

2. *Pastaba.* Atvažiavusieji į Lietuva po 1920 m. kovo mėn. 31 d. Lietuvos piliečiai turi tuoj vizuotis milicijos ir gauna ne ilgiau kaip vienam mėnesiui laikiną paliudymą, o paskui pasa šiame įstatyme nustatyme nustatąją tvarką.

18.

Pasai išduodami be termino. Tiems, kuriems reikės atlikti kariuomenės priedermės, pažymima apie tai jų pasuose.

19.

Prašymai ir skundai dėl pasų įgavimo žyminiu mokesniu neapmokami.

20.

Užsienio pasai išduodami Vidaus Reikalų Ministerijos arba jos įgaliotų įstaigų, atimant vidaus pasus kurie grąžinami, pristačius užsienio pasus.

21.

Svetimų Valstybių piliečiai atvykusieji į Lietuvos Valstybę be pasų vizuotų Lietuvos Valstybės misijo; ar konsulate, išsiunčiami iš Lietuvos Valstybės.

22.

Ne Lietuvos piliečiai, gyvenantieji be pasų, išsiunčiami iš Lietuvos Valstybės.

23.

Visi lig šiol išleisticji pasų įstatymai ir įsakymai, su šiais nesutinkantieji, paskelbus šiuos įstatus, nustoja savo galios.

A. Smetona.
Valstybės Prezidentas.
Galvanauskis,
Ministeris Pirmininkas.
St. Šilingas,
Vastybės Tarybos Pirmininkas.
V. Petrulis,
Valstybės Tarybos Sekretorius,
L. Noreika A. Petrulis
Valstybės Tarybos Redakcijos Komisija.

1918 | Lietuvos Nepriklausomybės Šventės Apvaikščiojimas. | 1920

(Tąsa).

TRUMPA VASARIO MĖN. 16 D. ISTORIJA.

Bet vokiečių valdžios atstovai nesutiko, kad jiems reikalingame, ypač del II dalies, gruodžio 11 d. dokumente butų bent kas pakeista ar prie jo pridėta. Tada Taryba, atsižvelgdama į didžiai svarbų ir skubų momentą, nes ėjo derybos Brastoje del paimtųjų kraštų, padarė ir tą kompromisą, sutikusi notifikuoti Rusų delegatams gruodžio 11 d. rezoliucijos 1-ąją dalį, jei Vokiečių organai suteiks aiškų ir patikrintą atsakyma į eilę klausimų. Susidariusioje konjunkturoje, po visų pertraktacijų, presijų ir kompromisų, Taryba tą žingsnį laikė neišvengiama butenybe savo visuomenės atžvilgiu, nors ir nenatė, jos, tas žingsnis sukels aštrų konfliktą su karo valdžia, kuri tuomet labai numanomai rodėsi nepalinkusi 1) nei įduoti Tarybai krašto valdžią, 2) nei atitraukti kariuomenę ir leisti daryti miliciją, 3) nei pripažinti Lietuvos nepriklausomybę Konfliktas buvo kiek suminkštintas, kai Taryba, kviečiama į bendrą su vokiečių valdžia posėdį del viešo laukiamosios notifikacijos paskelbimo sutiko dalyvauti tame oficialiname posėdy (1918 I. 9) keletai paprastų dienos klausimų apsvarstyti. Tatai buvo reikalinga del to, kad, atvirkščiai atsisakymas dalyvauti tame posėdy butų galėjęs but išaiškintas centrinei Vokiečių valdžiai visai netinkama prasme.

Laukdama atsakymo į paklaustuosius klausimus, Taryba sausio 15 d. išrinko tam tikrą delegaciją iš 5 žmonių, kuriems buvo sustatyta tiems klausimams spręsti atskira instrukcija. Savo posėdy sausio mėn. 17 d. Taryba delegacijai, be to pažymėjo 3 principo dalykus, kurie negalėjo buti delegacijos, be plenumo atsiklausimo, sprendžiami: prieš notifikuojant rusams gruodžio 11 d. formulą, butent: 1) ar pripažįsta Vokiečiai Lietuvos nepriklausomą valstybę, 2) ar sutinka visą krašto valdymą pavest į Tarybos rankas ir 3) ar sutinka išgabenti kariuomenę iš Lietuvos. Iš tų trijų klausimų tik į pirmąjį Užsienių Ministerijos atstovas davė žodžiu atsakymą, pažymėjęs, jog Vokiečių valdžia tikrai pripažįsianti Lietuvos nepriklausomybę.

Penktoje sesijoje 1918 m. sausio 26 d. Taryba iš naujo pastatė tą klausimą, atsižvelgdama į pirmosios sąlygos patenkinimą. Momentas Tarybai buvo didžiai sunkus. Iš vienos pusės buvo ateičiai pagrindinės reikšmės dalykas — turėt nepriklausomybės pripažinimas ir tuo budu išeit į viešą kelią; iš antrosios — reikėjo tinkamu momentu atsivaduoti tų gruodžio 11 d. sutarties sunkių sąlygų, kurios Lietuvos valstybę rišo su Vokiečiais. Bet gruodžio 11 dieną sutarties anuliavimas, šiokios ar tokioj lyties, to meto konjunkturoje daugumui Tarybos narių atrodė pavojingu žygiu, nes, neduodant Vokiečiams jokių laidų del ateities santykių, sunku buvo laukti sau paramos Vokiečiuos net iš kairiųjų visuomenės grupių. Nepasitikėjimo atmosferoje Taryba išsirupino visų pirma iš Užsienių Ministerijos atstovo Nadolny, kurs tuomet tam reikalui buvo atvažiavęs į Vilnių, patikrinimą raštu, kad Lietuvos nepriklausomybė busianti pripažinta.

Drauge buvo reikalaujama, kad bent notifikacijos rašte po gruodžio 11 d. nutarimo buvo sutikta paminėti apie Steigiamojo Seimo kompentenciją galutinai nustatyt santykiams su kitomis valstybėmis. Tas kompromisas po ilgų ginčių buvo Tarybos sutiktas tik dauguma iš 12 balsų, be to, 4 nariai (St. Kairys, J. Vileišis, S. Narutavičius ir M. Biržiška) iš kairiųjų srovių išstojo iš Tarybos, ne tiek protestui prieš pačios Tarybos daugumą, padariusią tą kompromisą, kiek prieš Vokiečių valdžios presiją. Toks krizis pačioje Taryboje, apie kurį tuojau buvo pranešta Užsienių Ministerijos atstovui, privertė jį tuo reikalu dar tartis su Brasta ir Berlynu.

Buvo matyt, jog tokiomis sąlygomis Tarybos teikiamoji notifikacija vokiečių atžvilgiu neatsakė momento reikalavimams, ir Tarybos delegacija negavo išvažiuoti nei nesusilaukė atsakymo.

Tuo metu kaip tik sutruko taikos tarybos su Rusais, o Berlyne pakilo streika. Tokioj situacijoj Lietuvos klausimas vėl laikinai nuėjo į antrąjį planą.

Tarybai dar labiau paaiškėjo, jog tuo metu varę Vokiečių politiką dar buotojai į Lietuvos klausimą žiurėjo išimtinai savo imperinių interesų atžvilniu, ir todel, po sausio 26 d. krizio viduj, o Vokiečių valdžiai palikus tą žygį be kokio atsakymo, Tarybos nariai rėjėos eiti savo režtu ir daryti griežtų žingsnių. To momento ir nuotaikos karakteristiką duoda, kad ir toks likusiųjų Tarybos narių konfidencinis nutarimas: "Jei po musų nepriklausomybės pareiškimo vokiečių valdžiai (t. y. kaip jis kompromiso keliu buvo 12 narių sausio 26 d. sutiktas), per tris savaites nebus tinkamo iš Vokiečių valdžios musų nepriklausomybės pripažinimo, tai Taryba anuliuoja visus savo vokiečių valdžiai pasižadėjimus, įteiktus raštu" (iš Tarybos posėdžio protokolo 1918 m. sausio 27 d). Čia buvo kaip tik turėta akivaizdoj gruodžio 11 d. sutartis, del kurios buvo kilus visa byla ir vidaus krizis.

Išsilus klausimui, Tarybos delegatai susiėję su Rusų atstovais privalo, pasakyt jiems apie tai, kad Taryba yra pasižadėjusi vokiečiams sueiti su jais į tam tikrus santykius, posėdy sausio 28 d. buvo priimtas toks nutarimas: "Lietuvos tarybos atstovai L. Brastoje pareiškę Lietuvos nepriklausomybę ir atskyrimą nuo Rusų turi Rusų delegacijai paaiškint, jog Lietuvos Taryba yra pasižadėjusi Vokiečiams artimus Lietuvos ryšius karo, susisiekimo, muitų ir monetos konvencijos pagrindais ir tuos ryšius supranta tik kaipo laisvai nepriklausomos Lietuvos valstybės per Lietuvos Steigiamąjį Seimą padarytus savo interesais vaduojantis".

Bet kad nauji žingsniai, užuot padėję, nepakenktų Lietuvos klausimui, Taryba vėl rupinosi susisiekti su Berlynu ir apsidrausti savo žygių paramą. Tatai buvo reikalinga ir del to, kad maža buvo pasitikėjimo, ar visa, ką praneša ir daro Vokiečių valdžios arba reichstago darbas, juo labiau, kad okupacijos valdžia neleido Tarybos atstovams susižinoti su Berlynu; tatai teko jai padaryti tiktai neoficialiniais, aplinkiniais keliais. Iš reichstago daugumos atstovų buvo patirta, jog jie, prieš karininkų partijos pastangas aneksuoti Lietuvą, pripažįsta teisę patiems lietuviams laisvai spręsti savo ateitį ir, kiek tat nepriešstaraus Vokiečių bendriems ir karo interesams, jau dabar remti tą teise. Tokiose sąlygose po visa, kas buvo, Lietuvos Taryba pasiryžo statyti nepriklausomybės skelbimo klausimą visai savarankiškai. Idant tas pasiskelbimas tiek pačiame krašte, tiek užsieniui turėtų didesnės svarbos, buvo padaryta pastangų, kad jį atliktų visa Taryba. Todel buvo peržiurėtas sausio 26 d. nutarimas ir surasta bendra visiems priimtina formula, kuri vėl grąžino į Tarybą sausio 26 d. išstojusius narius. Tat ir buvo vasario 16 d. vienu balsu padarytas nutarimas kuris buvo be veik tuojau pranešta Vokietijos Užsienių Ministerijos atstovo Vilniuje centrinei Vokiečių valdžiai ir tą pačią arba sekamą dieną turėjo pasirodyti vietiniuose laikraščiuose ir buti paskelbtas po visą kraštą. Tačiau okupacijos valdžios cenzūra tatai griežtai uždraudė. Anksčiausiai tas paskelbimas gavo pasirodyti keliuose Berlyno laikraščiuose (18. II. 918), bet kiek buvo patirta, tuojau kitiems laikraščiams buvę uždrausta tatai atsispausdint ir dėt atitinkamų straipsnių. Tokia yra trumpai nusakyta vasario 16 d. istorija!

Vasario mėn. 21 d. 1917 m. kancleris Hertlingas davė jai atsakymą. Išeidamas iš premisos, jog vasario 16 d. notifikacija nuvertianti (umstosst) gruodžio 11 d. (arba 10 d.), nutarimą, jis pasisakė tuo tarpu (zur Zeit) negalįs pripažinti Lietuvos valstybei savarankiškumo. Tam turinti Taryba grįžti prie pagrindų, kurie laidotų gerus (gedeiliche) kaimynų santykius su Vokiečiais ir kurie leistų, atsižvelgiant į Vokiečių interesus, pripažinti lietuviams apsisprendimo teisę ir sudaryti savarankę Lietuvos valstybę. Apie tolimesnę istoriją teks pakalbėt kita proga.

P. Klimas.

Kaunas, Vasario 13 d. 1920 metais.

(Toliaus bus).

Dailė ir Dailininkai.

ADOMO VARNO ŽODIS, TARTAS PRIEŠ ATIDARANT LIETUVIŲ MENO KURĖJŲ DRAUGIJOS STEIGIAMOJO SUSIRININKIMO POSĖDĮ.

Visų pirma noriu išreikšti gilų savo asmens džiaugsmą del tos aplinkybės, kad man, atkeliavusiam iš okupuotosios Lietuvos dalies, tenka susieiti su visais menininkais naujomis musų tautos gyvenimo apystovomis, tenka mums imtis didelio meno darbo ne vortinkliais nurazgytoj atmosferoj, bet jau kur kas laisvesnėj musų vaduojamosios dvasios padangėj.

Šiandien mums turi but ypatinga šventė. Šiandien pirmą sykį nuo musų tautos ir meno atgimimo visų rųšių menininkai, lig šiol tik dulsiai tejautę reikalo gyventi vieną bendrą visiems [illegible]enimą, ima daiktingai vykin[illegible] augšto bendravimo žingsnius, ima sąmoningai kauptis į vieną šeimyną. Lietuvos menininkų vienuma išsirutuliuoja iš svajonių srities ir tampa daiktingu kunu.

Tos ypatingosios šventės spinduliais gaivinamas, norėčiau trumpai atmint apie meno vienumos buvinį, įžiurimą ir kitu atžvilgiu, butent — meno psikologinės plėtotės ir kurybos atžvilgiu. Savo psikologinės jiegos menas yra vienas. Nuvokta mintis, arba vokinys (ideja), ir ją pasekęs veiksmas, prigimties atžvilgiu, nėra du skirtini dalykai: nėra čia dviejų įvairių pasaulių, padalytų kažkokia nesuprantamai peržengiama siena. Veiksmas yra minties tęsinys, yra kitokis tos minties pavidalas. Kitaip sakant, mintis yra prasikalęs veiksmas, gimusio veiksmo pradžia, įjudinto, sužadinto daigo susimezgimas. Įsimezgusiam veiksmui augti, plėtotis ir nunokti reikia ir vidaus ir oro sąlygų. Vidaus sąlygų menininkas randa šiuose veiksniuose: vaizduotėje, omenyje (intelekte), atmintyje, vykdomoje valioje ir jautimų miklume, jautrume, paklusnume. Tai yra įvairios menininko sielos šaknys, per kurias jis lyg iš žemės, iš savo naryno (organizmo) traukia reikalingų sulčių minčiai plėtot ir verstis veiksmu. Išorės sąlygas sudaro laisvė ir šiluma — skatinti ir brendinti.

Visos tos sąlygos, išorinės ir išvidinės, yra tik įvairųs padedamieji veiksmai, reikalingi tam, kad atsiradusioji mintis galėtų tapti daikto kunu, galėtų, taip sakant, gyventi. Dalykų pagrinde yra tik vienas veiksmas, to veiksmo nuolatinis kitimas, krutulys (perpetuum mobile).

Mums, menininkas, ypatingai turi rupėti kuo tinkamiausių sąlygų sudarymas, kad musų Kuryba galėtų reikštis galingai, kad kyrubos veiksmas negalėtų nustoti kurioje nors ugio stadijoje, nežlugtų, nemerdėtų, nesiatrofiuotų. Veiksmui plėtotis įgimtų keliu, vadinas — duoti sąlygų, palaikančių veiksmo tąsumą nuo pat jo gimimo, iki subrendimo, šit didžiausias musų šios dienos uždavinys. Tie menininkų veikalai yra gilesni, gyvesni ir tobulesni, kurie pavyksta jiems įkunyti, nenutraukiant susimezgusio minčių rezginio tąsumos, kurie įdaiktėja pirmosios umenos (impulso) vedami.

Antroj augštoj meno plėtotėj sąlyga yra darbo nuolatumas. Menininko valia, tas vykdomasis sielos veiksnys, tik tuomet įturtėja, tik tuomet galingai ir našiai paseka, įdirba ir išplėtoja įsimezgusią mintį, kada jis turi sąlygų nuolat miklintis, pratinti ranką, ausį, akį ir kitus jausmus, darydamas juos jautrius, paklusnius valios sekėjus. Tų jutimų, įdirbtis pasiekiama tik **nuolatiniu darbu**.

Toms sąlygoms įvykinti, tai vienumai, tąsumai ir nuolatumui atsiekti, taip pat įgimtam visų meno sričių bendravimui praskinti ryškesniam, sąmoningesniam ir tvarkingesniam keliui mes kaip tik tariamės susiburt į vieną naryną, į vieną Draugiją.

Iki šiol, lietuvių tautai buvus svetimos valdžios ir kulturos globoj, visos lietuvių kuriamosios meno pajiegos buvo ir tebera išblaškytos ne tik svetimose šalyse, bet pačioje Lietuvoje. Tokioje padėty tos jiegos nustojo daug savo veikiamosios dvasios, taip-pat kuriamosios lyties ypatingumo, tautingumo. Reikia kaip galint veikiau, visa tai sutvarkyti, suteikti, pačiam menui ir kurėjam tam tikros tvarkyklingos (sistemingos) darbuotės ir gyvenamojo kelio, kur galėtų visoje prakilnioje didybėje augti, viešėti ir tarpti lietuvių menas ir kuryba. Tai musų kuriamosios Draugijos daiktingas žingsnis.

Toliau, siekdama visų meno sričių bendravimą kuryboje, Draugija imtųsi šį pavasarį įrengimo plačios apžvalginės parodos, kurioje atsispindėtų lig šiol atsiektos musų meno įdirbties vaisiai ne tik plastikoj, bet ir dainoj, muzikoj ir vaidyboj. Toki a paroda galėtų ir turėtų duoti progos visuomenei pagrysti pagrindą tautinei galerijai, o žmonių dirbinių skyrius nuolatinei parodai žmonių dirbiniams platinti.

Itin opus klausimas yra trukumas Lietuvos mokyklose paišybos mokytojų. Meno Kurėjų Draugija, nusimanydama, kiek veikia bendra žmogaus išsiauklėjimą paišybos darbas, kiek veikia daro įtakos pastabumui, skonies išsilavinimui, bendros net pasaulėžvalgos susidarymui — turėtų kuoveikiausiai organizuot atatinkamus mokytojų paišybos kursus, kurie, aprupindami neatidėtiną mokyklos reikalą, galėtų veikiai išsiplėtot is sudaryt tinkamą, plačiais pagrindais statomą Dailės Mokyklą.

Taip-pat itin skaudi spraga yra vaikų literaturos trukumas, svetimų meno klasininkų neprieinamumas — visa tai turėtų Draugija imtis kuo veikiausia tvarkyti. Šie yra tuo tarpu numatomieji Meno Kurėjų Draugijos uždaviniai. (“Veja”).

Lietuvos Neprigulmybės Fondo Atskaita.

Už sausio mėn., 1920 m.

Hibbing, Minn. — Per P. Mikšą aukavo po $10.00 — M. Stočkus ir P. Mikšas; po $5.00 — J. Karas, B. Kiškis ir B. Mikšas. Viso $36.00

Brooklyn, N. Y. — J. Staškevičius per P. Andrių aukavo $10.

Joliet, Ill. — J. Evaldas prisiuntė aukas surinktas laike Liuosybės Savaitės $37.58

So. Fork, Pa. — Per A. Rasimą, J. Miknevičius ir J. Zinką aukavo šie: po 5.00 — P. Mičiulis, M. Severiunienė ir K. Jočius; $4.00 — K. Mikulėnas; po 3.00 — M. Kučinskienė ir A. Grabauckas; po $5.00 — M. Švankunas, T. Graičiunas, J. Gabrilavičius ir A. Blazauckas; po $1.00 — J. Mikulėnas, A. Kauniutė, M. Masaitienė, J. Vildžiunas, P. Šraideris, A. Graičiunas, S. Karašauskas, P. Dapkus, M. Dumblauskas, P. Stalupinas, S. Maskevičius, O. Mazaliauskienė, V. Dameika, J. Mazaliauskas, J. Miknevičius, M. Kaunas, V. Šimelionis, J. Dapkus, J. Grabauckas, T. Švegžda, A. Rasimas ir J. Valukas; po 50 c. — J. Šraideris, V. Maluška, J. Sasnauskas, A. Rasimas ir J. Ziukas; viso $57.50. Per SLA. ir Šv. Juozapo Dr-tės balių surinkta $54.21. Viso prisiųsta $111.71

Seattle, Wash. — A Kaunas per J. Martinkaitį $10.00

Adwardsville, Pa. — P. J. Žiurio prakalbose aukovo šie: po $5.00 — I. Grigaitis, K. Višniauskas, S. Paukštys, P. Račila, A. Česnavičius ir V. Klimavičius; po $1: Gudinas, V. Batvinskas, P. Minčinskas P. Keižis, A. Staniukinas, K. Rupeikiutė, S. Matulevičius, P. Šupienis, P. Jurevičius, A. Klivis, J. Česnavičius ir K. Judulis; po 50 c. — J. Tamelis, A. Mockus, A. Kadišius, R. Kupstienė ir A. Matulevičius; smulkių $1.16. Viso prisiuntė S. Matulevičius $47.66

Newark, N. J. — F. Faltinaitis prisiuntė aukas nuo “Tėvynės Mylėtojų Draugijos” aps kričio $15.00

New Haven, Conn. — A. Dunčia per V. Alksnį aukavo $20.00

So. Boston, Mass. — K. Sangaila per M. Mockapetrį aukavo $10.00.

Hartford, Wis. — S. Sinkunas per M. Tylla aukavo $5.00

Chicago, Ill. — A. Gidra per J. Gedminą $6.00

Brooklyn, N. Y. — P. V. per J. Ambraziejų $5.00

Tamaqua, Pa. — SLA. 204 kuopa K. Norkaus prakalbose aukavo $6.30

Northampton, Mass. — K. Zaleškevičius $10.00

Baltimore, Md. — J. O. Širvydo prakalbose aukavo šie: po $10.00 — P. Jaronimas; po $5.00 —N. Kaliackas, P. Jaras, A. Pautienius, S. Meškis, J. Aleksa, A. Janušis ir S. Levanavičius; $2.-00 — A. Rasimas; po $1.00 — K. Jasaitis, A. Šidlauskas, A. Kurelaitis, K. Gladutis, A. Juraičiutė, A. Kalinauckiutė, K. Pečkis, K. Anckaitis, A. Rulis, J. Kiškis, E. Jokša, A. Misevičius, J. Dailydonis, P. Grikšas, J. Bartašius, M. Šliaukienė, J. Adomaitis, L. Čepaitis, J. Juozapaitis, M. Kilikevičius, P. Ginkus, J. Kreivėnas, J. Alyta, B. Mažveckas, J. Bajoras, J. Kazakevičius, M. Raila, J. Andriušiunas, V. Krikščiunas, K. Dekėnis, A. Zabliackas, J. Galinaitis, A. Mockevičius, A. Liogis, P. Mačiulaitė, J. Bučius, S. Luščikauskas, K. Brozas, P. Lopeta, J. Galkauckas, A. Lietuvninkas, A. Zalubaitis, V. Velžys, J. Mockevičius, J. Lietuvninkas, J. Juraitis, J. Gladutis, P. Narijauckas, J. Vėlyvis, V. Česna, A. Bradunas, D. Kilkis, B. Brazys, P. Kutkus, J. Juozaitis, J. Petkis, M. Klišys, J. Kruškauckas, S. Brazys, M. Sinkevičius ir V. Sbradauskas. Atskaičius išlaidoms, prisiųsta per A. Kurelaitį $87.05

Chicago, Ill. — 34 L. N. F. skyriaus surinktas aukas prisiuntė M. K. Šilis $495.00

Brooklyn, N. J. — F. Žvizdinas $5.00

Elizabeth, N. J. — J. Kriuka $5.00

Cliffside, N. J. — P. Lietuvninkas $5.00

New York, N. Y. — M. Vaišiunas ir J. Juronis po $5.00. Viso $10.00

New York, N. Y. — Po $5.00 — J. Motiejaitis, J. Smaidžiunas ir A. Česnavičius. Viso $15.00

Brooklyn, N. Y. — K. Janulionis $5.00

New York, N. Y. — po $5.00 — Mendel A. Lewis, S. Bušna, A. Umbrasas, J. Noreika, J. Baranauskas, J. Kugelevičius, A. Krivickis. Viso $35.00

Bayonne, N. J. — J. Kaitis $5.00

Viso Sausio mėn. $997.30

Viso labo $83,618.84

Nuo pradžios iki 1 Vasario išmokėta 79,600.60

Iki 1 Vasario lieka $4,018.24

P. Jurgeliutė,
L. N. F. Sekretorė.
307 W. 30th St., New York, N. Y.

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje

BINGHAMTON, N. Y.

Iš šios lietuvių kolonijos labai retai tenka nugirsti ką nors gero nuveikta del Tėvynės Lietuvos. Budami įvairių pažiurų, nesudera vienybėn prie darbo stoti. Tam visam darbui kliudo taip vadinami Darbininkai Bolševikai ir Komunistai, kurie žinodami, jogei Lietuvos Misija lankosi, tai jiems parupo, kad į šią koloniją ir gali atsilankyti. Tuoj sušaukė neva kokias diskusijas, pasitarimą, kaip Misiją “priimti” ir, kad Bonų pirkimo pasekmės nepavyktų.

Susirenka beveik visi bolševikai, na, o jų “profesorius” Diepša paaiškina publikai, kad minėtos diskusijos sušauktos Binghamtono Socialistų kuopos vardu. Gi tas socialistams nepatiko ir tuoj vienas iš jų pusės atkirto, kad jus esate bolševikais, tai jais ir vadinkitės, o musų socialistų vardo negadinkit. Čia vėl minėtas bolševikų “profesorius” aiškina, kad, girdi, mes esame darbininkai socialistai, o jųs, buržujai tautininkai socialistai.

Stebėtina, kad tas žmogelis nieko nedirbdamas, tik su liežuviu plakdamas, drįsta dar save pasivadinti darbininku.

Na, tai atidaręs savo valgomą tęsė toliau — Buržujai, o ne darbininkai. Jiems čion pribuvus nei už centą Lietuvos Bonų nepirkit. Gi kitas yt katinas tupėdamas kampe, užsimerkęs, nelyginant iš kiaušinio išsiritęs viščiukas, kaip paleis, kad misijai čion atvažiavus, reikia ją su šluota išginti.

Bet palaukit jųs “ponai” taip kalbėję. Atsiminkit, kad ir šluota turi du galu. Ir tas kietesnis, beabejo, teks jiems ant pečių, jei tik ką panašaus mėgintų jie atsiekti.

“Geradėjai”, kur jųs einatė ir koki jusų tikslai? Pasižiurėkit, o pamatysite, kad jųs norite savo brolius Lietuvoje kovojančius už Tėvynės laisvę parduoti rusų ar lenkų vergijon, kurie vel juos ir jus pačius, jei pavaldėtų, smaugtų gai ištisus šimtmečius. Ar tinka jums kraugerio ir pardaviko vardas, jei jųs visomis keturiomis prie jo puolatės.

Ne, jųsų siekiai nevyks, nes jus žmonija šiandien pažysta iš jusų pačių darbų.

Tikras darbininkas ir Lietuvos Laisvės mylėtojaus sunus.

J. A. K.

Kewane, Ill.

Kovo 15 d. 10 val. ryt., Woolworth M. F. G. kompanijos darbininkai išėjo generalin streikan. Viso apie 3,000 darbininkų; darbas tame miestelyje negalima gauti.

Priežastis streiko, darbininkai reikalavo didesnių algų ir pripažinimi unijos. Kimpanija griežtai atsisakė tai išpildyti.

Unijos Narys.

Spaudėjai dirbėjai prie laikraščių Washingtone gavo pakėlimą algų nuo $42 iki $47.88 į savaitę prie naktinio darbo ir nuo $39 iki $43.68 prie dieninio.

Metalo kasyklose, Suv. Valstijose dirba daugiau 200,000 žmonių.

Torontoje (Kanadoje) elektriniai darbininkai reikalauja minimalės mokesties 90 c. į valandą.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ANT DURU. LENTU, REMU IR STOGAMS POPIERIO
Specialiai: Maleva malevojimui stubų iš vidaus, po $1.50 už galioną
CARR BROS. WRECKING CO.
3003—3009 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

LIBERTY BONDS CASH
Mes perkame Pergalės Bondsus pilna parašytąja verte, ir Laisvės Bondsus pilna piniginę verte.
Atneškite arba atsiųskite į
J. G. SACKHEIM & CO
Atdara kasdien nuo 9—6
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis 9—9
1335 MILWAUKEE AVENUE, tarp Pauina ir Wood

IŠ LIETUVOS GAUTA.
“KARIŠKIU”
KALENDORIUS
Krašto Apsaugos Ministerijos Literaturos Dalies Dalies Leidinys.
1920 METAMS
Ką tik gavome iš Lietuvos pluoštą “Kariškių Kalendorių”. Be paprastos kalendorinės dalies — švenčių, čia sutalpinta daug žinių apie žygius musų, nors jaunos, bet drąsios kariumenės, kuri savo krauju ir prakaitu atpirko Lietuvos laisvę. Čia skaitytojas ras netik, kaip tverėsi Lietuvos kariuomene, kovojo bet taipgi ir visą istoriją Lietuvos valstybės kurimo ir keletą nepaprastai puikių dailioses literaturos vaizdelių ir jautringų eilių. Taigi norintieji plačiau susipažinti su Lietuvos kariuomenės darbuote ir Lietuvos politika aplamai privalo įsigyti “Kariškių Kalendoriu”.
Kadangi skaitlius kalendorių aprubežiuotas, tai norintieji pasiskubinkite.
Kaina 50 Centų
Kreipkitės į
“Lietuvos” Administraciją
3253 SO. MORGAN ST.,
CHICAGO, ILL.

Brangus Tonikas.
Pereigos uždėtos ant skilvio ir vidurių sistemos parastai ir tankiai yra sunkios kurios palieka kuno organus silpname padėjime. Kentetojas ješko toniko medicinos, kuri netik kad pagelbėtų jam, bet taipgi, kad jo vidurių organai dirbtų sutikime su gamtos taisyklėmis. Tokie atsitikimai buna pasekmingi tuojaus vartojant.
Severa's Esorka
(pirmiaus žinoma kaipo “Severos Skilvinis Bitteris”), kuri yra pasekmingas skilvio stiprintojas ir vidurių liuosavimo tonikas, rekomenduojamas silpniems, seniems ir gyvantiems žmonėms. Jos medikališka priprava yra padaryta iš geriausių ir patikėtinų vaistų gydyme užkietėjimo vidurių, nevirinimo skilvio, neturėjimo apetyto ir paprastai arba silpnėjimo, vidurių sistemos. Pamėgink plečkelę šitų vaistų šiendien ir užstok ant kelio sveikatos. Kaina: 75, ir $1.50; karės taksų 3 ir 6 cental. Parsiduoda visose aptiekose
W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

KAS TURI AUSIS, TEKLAUSO SKAITANČIŲ; KAS TURI AKIS, PATS TESKAITO musų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį
“Kariškiu Žodis”
“KARIŠKIŲ ŽODIS” aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius, kovas, smarkius mušius, kad brangiai Tėvynei laisvę iškovoti, kad apginti musų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų piktųjų, nuo vokiečių ir rusų grobonių plėšriųjų.
“KARIŠKIŲ ŽODIS” ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą ginti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išblaškyti vargstantieji tikri Lietuvos sunus.
“KARIŠKIŲ ŽODIS” skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapuoliusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus.
Taigi kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris onri žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo kraujų musų žmonėms laimingą kelia, kloja, teskaito ir teplatina.
“Kariškių Žodis”
“KARIŠKIŲ ŽODIS” eina vieną kartą į savaitę. Kaina metams 2 dolariu, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške.
Adresas: “KARIŠKIŲ ŽODŽIO” REDAKCIJA
KAUNAS
LITHUANIA.

PIRK PIRK PIRK
LIETUVOS LAISVES BONĄ
Jeigu tiktai norite, kad butų
LIETUVA Laisva Nepriklausoma Demokratiška Respublika
Bonai ant 100 dolerių ir daugiau (yra ir mažesni ant 5 dolerių).
skolinami ant 15 metų ir duos kiekvienam po 5 nuošimtį į metus.
Pirkite Savo Kolonijos Stotyje
Arba kreipkitės stačiai į Lietuvos Misiją prisiųsdami pinigus:
257 WEST 71st STREET NEW YORK CITY

Vietinės Žinios

ŠIANDIEN 1 BALANDŽIO.

Kam nėra žinoma pirmoji diena balandžio, melagių diena. Toje dienoje, yra paprotys pas žmones vienas antram ką, nors sumeluoti, kad iš to paskui turėti skanaus juoko ir buti "didvyriu", kad štai man pavyko tą ir tą prigauti, ypač, jei gyvumo patrauktas buvo visas burys.

Nuo kada tas paprotys pas žmones prasidėjo, vargu kas bepasakytų. Yra pasakojama, kad dar prieš Kristaus gimimą buvęs panašus atstikimas Romoje:

Naktyj, prieš Balandžio 1 d., iškritęs sniegas. Romos gyventojai tai pamatę, manė stebuklai, ir bėgo prie savo kaimynų šaukdami juos gatvėn prisižiurėti; gi išėję, visi džiaugėsi tą Dievo dovana. Bet apie 10 val. sniegas pranyko — sutirpo, tad rymiečiai laukė kitų metų, tikėdamiesi, kad Balandžio 1 d. vėl iškris sniegas. Bet tas neatsikartojo, nors žmonės ėjo budinti kaimynų, šaukti juos gatvėn. Šie, atsikėlę, nerado sniego ir pavadino žadintojus melagiais. Nuo to laiko, sakoma, tas atsitikimas iėjo žmonijos paprotin, kad bal. 1 d. kam nors "stumeluoti, o ta diena, pavadinta melagių diena. X. X.

CHICAGOS AUGIS.

Šių metų suskaitymas gyventojų parodė, kad Chicagos miestas per paskutinę dešimtį metų padidėjo 700,000 gyventojų, arba 32 nuoš.

Prasidėjęs 1833 m. kaipo kaimas su 350 gyventojų ir 2.55 ket. mylių, jis 1910 m. sulaukė 2,185,283 gyventus ir 190.6 ket. mylių. Šiemet jis turi 2,884,827 gyventojų ir tokį pat plotą — 190.6 ket. mylių. Pirmas Chicagos miesto gyventojų suskaitymas įvyko 1837 m. Per keturis metus gyventojų skaičius pasiekė 3,265; žemės plotą turėjo 10.6 mylių.

Yra manoma, kad toliaus Chicago dar sparčiau augs negu kad ligišiol jis augo, sulauks 15,000,000 gyventojų ir bus pirmutiniu miestu visame pasaulyje netik pagal gyventojų skaitlių, bet ir pagal turtingumą. New Yorkas ir Londonas turės pasilikti užpakalyj.

Šita viltis pamatuojama tuomi, kad Chicago, kuris ir dabar yra dideliu gelžkelių centru ilgainiui bus dar didesniu, o didelis subėgimas gelžkelių ir yra pati svarbiausioji spartaus augimo priežastis.

Bet dabar Chicagos susisiekimą su kitais kraštais rengiamasi padidinti ne gelžkeliais, o vandeniniais keliais. Viena, yra planas išdirbtas Chicagą kanalu sujungti su Meksikos užlaja; kita, pravesti kelią laivams didžiaisiais ežerais Atlantiko vandenynan. Jei tie planai bus įvykinti, tai Chicago Atlantiko uostu ir tiesiog vandeniu susisieks su visais pasaulio kraštais, o tas neapsakomai padidins jo judėjimą ir miestas dar sparčiaus augs negu kad jis augo ligšiol.

SUGITVĖRĖ L. L. P. CHICAGOS IR APIELINKIŲ APSKRITIS.

Kovo 30 d., Šv. Jurgio parap. svetainėj, visų Chicagos ir apielinkių L. L. P. Bonų stočių atsibuvo susirinkimas, kuriame plačiai apkalbėję dalykus, rado reikalinga sutverti Chicagos ir apielinkių L. L. P. stočių Apskr.

Susirinkiman buvo atsilankiusių iš įvairių stočių veiklesni nariai, tad ir Apskr. valdyba ten pat išrinkta.

Apkalbėta ir L. L. Paskolos bėgis ir, kad turėti geresnių pasekmių, tartasi surasti budus agitacijai visose kolonijose. Gi stotys pageidavo, kad gauti L. Misijos narių ir surengti dar vieną maršrutą po Chicagos kolonijas.

Beto buvo daug nusiskundimų ant tų, kurie kenkia pardavinėjimui bonų. Ypač paskutiniais laikais tuomi pasižymėjo "bolševikai", kurie ir patys nežino kas do paukštis tasai bolševizmas. Juk tokių "ponų" dauguma yra tik kokie tinginėliai bei miesto valkatos. Daug to "vaisiaus" priklauso ir "Naujienoms" su draugu Grigaičiu, nes ir jis savo jomarkuose, nuolat diskredituodamas Liet. Valdžią, atneša daug blėdies užrašinėtojams Bonų.

Bet su tuomi, laikui bėgant, apsidirbsime. Dabar bus žymiai parankiau darbuotis, nes Apskričiui susitvėrus, stočių veikimas ir kitos žinybos bus prieinamesnės visiems. M. K. Š.

PAVOGĖ BRANGIUS PIEŠINIUS.

Vagiliai, atsilankę pas A. D. White, 10650 South Seeley Ave., iškirpo iš rėmų paveikslą vertės $2,500. Paveikslas buvo įvardintas: "Girl Picking Daisies", buvo tai gražus darbas dailininko Louis Gallait, belgijono.

Auksinių ir sidabrinių indų ir brangių divonų vertės $2,000 taippat pasiėmė su savimi.

ŽMOGŽUDYSTĖS PASLAPTIS.

Vakar, šiaurinėj miesto dalyj likosi atrastas vyro apie 50 metų amžiaus lavonas. Jį atrado Jakob Greenman, kuomet atėjo dirbti 7:10 val. ryte. Atrasta, jogei jisai kieno ranka nužudytas, bet kol kas viskas randasi paslaptyje.

CICERO, ILL.

Kovo 28 d., Draugijos Lietuvių Tvirtybė atsibuvo mėnesinis susirinkimas.

Komitetas rengimo baliaus paaiškino, jogei draugijos balius įvyks bal. 18 d., 10 metų sukaktuvių, paminėjimui draugijos gyvavimo. Bus išpildytas gražus programas su visokiais pamarginimais. Pastaruoju laku, visi nariai subruzdo prie darbo, kad tuomi pakelti draugiją, nes ji per keletą metelių buvo kaip ir apmirus.

Beje, nutarta, jogei visi dalyvausime, bal. 11 d., V. Ž. Kliubo rengiamame vakare. Tad visi nariai malonėkite susirinkti tą vakarą, 7 val., į S. Zvibo svet., o iš ten eisime pas kliubiečius. Jei mes remsime juos, jie rems mus. Draug. Sekretoris.

TOWN OF LAKE.

Kovo 21 d., vietos L. Vyčių 13 kuopa, School Hall svetainėje, vaidino dramą "Gims Tautos Genijus" Veikalas savaimi gan gražus butų buvęs, jei artistai butų prisirengę atsakančiai. Net nekurie buvo ne savo vietose ir kai kiliausiai gadino, tai nemokėjimas gerai savo rolių.

Šiam veikalui reikėjo ir geresnių artistų, ot, Chicagos Vyčių Apskr., tai butų atsakančiai atvaidinęs ir solistai butų žavėjančiai dainas sudainavę.

Nuo savęs patarčiau, kad neturint užtektinai spėkų, gražius, stambius dailės šmotus palikti išpildyti Vyčių Apskr., tuomet dailė, ištikrųjų, apsireikštų kaip ji turi buti ir publikos nebaidytų nuo savęs. Pelėda.

CICERO, ILL.

Šioje apielinkėje eina didžiausias sujudimas delei saliunų. Klebonas jau keletą kartų ragino savo parapijonus griežtai kovoti prieš svagalus. Tą pat daro nekurie ir iš laikraščių.

Gaila, kad atsiranda tokių žmonelių, silpno proto ir savo agitacija bruka tą, kas žmonijai amžiais buvo pragaištinga. Aš tokiai agitacijai nepritariu, bet tik pasakysiu, jogei mums broliai, laikas turėti tyrus protus ir jais vadovauties žengiant į laimingesnę ateitį. K. C. D.

SLA. 36 kuopai.

Mėnesinis susirinkimas S. L. A. 36 kuopos likosi perkeltas ant nedėlos, balandžio 11 d., š m., todel, kaip paprastai, pirma nedėldienį, butent balandžio 4 d. susirinkimas neįvyks.

Malonėkite visi nariai butinai atsilankykt susirinkiman balandžio 11 d., 1 v. po pietų, Aušros svet., Halsted ir 30 gatvių ir užsimokėti užsilikusius mokesčius. Valdyba

TOWN OF LAKE.

Lietuviškos Tautiškos Draugystės *"Garsus Vardas Lietuva"* mėnesinis susirinkimas atsibus balandžio 4 d., lygiai 12 val. dienos, delei to, kad čia pat musų šventos Velykos.

Meldžiam draugų susirinkti į svetainę, 4625 So. Paulina St.

Su godone,
Juozapas Balandis, Pirm.
Tamaa Vabalovičia, Rašt.
4547 So. Hermitage Ave.

RUBSIUVIŲ DOMAI.

Rubsiuvių Unijos 269 skyriaus bertaininis susirinkimas atsibus balandžio 2 d., 7:30 val. vak., Unijos salėje, 1564 N. Robey St. Yra svarbus reikalai, todel visų narių atsilankymas yra butinai reikalingas.

Valdyba.

18-tos ir Union gatvių kolonijos Atydai.

Lietuvos Laisvės Paskolos Vietinio Komiteto susirinkimas įvyks ketverge bal. 1-mą dieną, 8 val. vak., D. Šemaičio svetainėj, prie 18-tos ir Union gatvių. Visi užrašinėtojai L. L. P. Bonų butinai turite atsilankyti ant šio susirinkimo ir išduoti raportus iš viso savo veikimo. Be to bus svarstomi budai tolimesniam darbui pardavinėjime L. L. P. Bonų.

Vietinis Komitetas
L. L. Paskolos.

REIKIA — bučerių, leberių ir sklepo darbininkų. Gera mokėstis. Pastovus darbas. Aasišauk,
Agar Provision Co., 310 N. Green St., Chicago, Ill.

REIKIA — vyrų prie darymo dešrų. Labai gera mokėstis. Pastovus darbas. Atsišauk,
Agar Provision Co., 310 N. Green St., Chicago, Ill.

REIKIA — merginių prie dirbyma dešrų. Mokėstis labai gera. Darbas pastovus. Atsišauk,
Agar Provision Co., 310 N. Green St., Chicago, Ill.

ĮDOMIAS PRAKALBOS.
rengia Lietuviškai-Amerikoniška Rubų Išdirbimo Bendrovė,
MALINAUSKIO SVET., 1843 S. HALSTED ST.
Pėtnyčioj, Balandžio-April 2 d., 1920
Pradžia kaip 7:30 val. vakare.
Kviečiame visus atsilankyti, o ypatingai, kurie mano grįžti į Lietuvą. Bus svarbu išgirsti kiekvienam, kaip pagerinti savo ateiti ir podraug šalies. Šiose prakalbose bus plačiai išaiškinta apie bendrą darbą; kalbės geri kalbėtojai. Taigi atsilankiuseji galėsite patapti nariais.
Kviečia visus L. A. R. I. B.

Pranešimas.

Amalgamated Meat Cotters & Butchers Workmen of North America. Lietuvių locąlas 257 turės svarbų susirinkimą ketverge, balandžio 1 d., 8:00 val. vak., p. Ežerskio svet., 4600 So. Paulina St. Visi nariai (ės) esate kviečiami atsilankyti. Valdyba.

PASPARTŲ BLANKAS PILDOME DYKAI.
Baltic Consultation Bureau, Inc.
35 S. Dearborn St. Chicago.
Room 206.

Reikalauja dviejų pritarnautojų (waiterkų). Turi mokėti darbą. Geras užmokestis. Atsiauk,
3305 So. Halsted St.,

FARMOS: FARMOS:
Pirkite farmas didžiausioje lietuvių kolonijoje. Suviršt 400 lietuvių, čia jau yra nusipirkę farmas; delto, kad čia yra geriausia žeme, molis su juodžeme; kviečių ir dobilų žemė. Niekur nėra taip tirštai lietuvių apgyventa, kaip apielinkėje Fountain miesto. Aš pardavinėju farmas po visas lietuvių apgyventas kolonijas. Taipgi turiu farmų ant pardavimo apie Scottville, Mich. Tas farmas parduodu suvis pigiai. Reikalauk farmų katalogo.
J. A. Žemaitis,
R. 1, Foutain, Mich.

KLAUSYK:—
Aš, karts nuo karto, savo šeimynoje vartojau Trinerio Amerikonišką Eliksirą Kartų Vyną, ir kur įvairios medicinos nieko negelbėjo, šitie vaistai atnešė geriausias pasekmės. Su tikra pagarba, Mrs. M. Wetzer. "Šitas laiškas bubo rašytas Nazareth, Texas, kovo 8, 1920. Jis nereikalauja ne jokių paaiškinimų. Jeigu tu kenti vidurių nesmagumus, Trinerio Amrikoniškas Eliksiras Kartus Vynas yra geriausias vaistas, kurio tu reikalauji, ir del sugrąžinimo gyvastis ir sveikatos Trinerio Angelica Kartus Vynas yra geriausias vaistas, kurį visados gali turėti savo namuose. Atsitikime šalčio ir kosulio mėgink Trinerio Kosulio Sedative, nuo reumatizmo ir neuralgiškų skausmų, diegimo strėnų, niksterėjimo etc., pirk Trinerio Linimentą (Skystmostį): — Jusų aptiekorius arba medikališkas vertelga turi visus Trinerio vaistus. Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.
Parsiduoda lotas, labai geroj vietoj, del bizniaus, ant 63čios ir California aves. Kam reikalinga, kreipkitės adresu: Charles Gestaut, 2754 W. 43 St., Chicago.

Labai didelis bargenas, geras plejsas (vieta), del garage arba clothing store (drabužių krautuvęs). Mažai kaštuoja. Atsišauk.
B. S. N.
2225 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

73 NAMAI turi buti parduoti trumpa me laike, 36 namai muriniai, 21 medinis. 11-ka anmų Biznio kampų, 5 Bungalows ir daugybė lotų.

Kainos šių namų nuo $3200 iki $21000.00.

Namai randasi nuo 45-tos South iki 79tos nuo Halsted st. į westus iki Kedzie ave.

Didelis pasirinkimas gražioj apygardoj, su mažu įmokėjimu, augštos randos, taip kad mėnesinės randos per trumpą laiką namą nuperka.

Musų ofise taipgi parupiname pasportus važiuoti į LIETUVA. Siunčiam pinigus ir tavorus į LIETUVA ir visur. Inšiuriname (Apdraudžiame) visose formose. Darome visokius legališkus DOKUMENTUS IN LIETUVA ir Amerikoje.

Norintieji pirkti namą ir visais kitais reikalais kreipkitės pas:
J. J. ZOLP. A. M. BARCUS

COMMERCIL REALTY BUREAU
4547 S. Hermitage Av.
Chicago, Ill.
Tel. Yards 145.

DR. S. BIEŽIS.
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 2201 W. 22nd Street
Telefonas Canal 6222
Val: 1 iki 5 ir 7 iki 9 val. vak.
Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St.

Vaikinui reikalingas apštus kambarys, pas švarius žmones, su gerai pagamintu valgiu, Maywood, Ill. Kas turi tokį kambarį, ir gerai valgį pagamina, malonėkite atsišaukti sekančiu adresu: Charles Gestaut, 2754 W. 43rd Std. Chicago, Ill.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.
Linimentas
arba tam tikras tepalas privalo visuomet rasties namuose, idant atsitikimuose, kur reikalaujama tepalas paviršutiniam vartojimui, galėtumet tuojaus apturėti greitą ir pasekmingą palengvinimą nuo įvairių nesmagumų. Pasielgsite išmintingai nusipirkdami
Severa's Gothard Oil
(Severos Gothardiško Aliejaus), kurs vartojamas, kaipo linimentas arba paprastas tepalas nuo rheumatizmo, neuralgijos, persitempimo, tinimo, padidintų gylių, raumenų ir sanarių sustingimo ir nuo visokių dieglių ir skaudėjimų. Kainos: 30 ct. ir 2 ct. taksų, arba 60 ct. ir 3 ct. taksų. Parduoda visur aptiekose.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Pranešu Visiem
Kad Salute Stomach Bitters yra pripažintas Washingtone, D. C. už tikrą ir geriausią gyduolę dėl kiekvieno, katras tik jaučiąs vidurių nesveikatą, skauda po krutine. vidurių užkietėjimą skilvio nedirbimą neskanaus atsirugimo neturint apetito, galvos skausmę, strėnų ir inkstų ir taip toliaus. Salutes Stomach Bitters viską prašalina ir pa lieka laimingu, aigi, kurie jaučiatės nykstant, tai persitikrinkite, o busite užganėdinti. Kaina bonkos $1.50, 2 bonkos $3.00, 4 bonkos, $5.25, 6 bonkos $7.50 ir 12 bonkų $14.00.
Salute Bitteris is saknų žievių žolių sėklų ir žiedų, ir nėra pripažintas svaigalu, bet gyduole.
Galima gauti kiekvienoj aptiekoj, o jeigu negali gauti, ta prisiųsk money orderiu pinigus, o mes gavę pinigus ir užsakymą kiek reikalaunat tai prisiųsime dėl tamistų.
Pasarga: Reikalaudami prisiųskit tikrą ir aiškų savo antrašą ir rašykit taip:
SALUTE MANUFACTURE
P. A. BALTRANAS CO.,
616 W. 31st St., Chicago, Ill.

KELIONĖ Į LIETUVĄ
Žmonės važiuojantįs iš Amerikos į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, dabartineis laikais tankiai patenka į daug ir didelius keblumus ir pavojus, portuose ir prie rubežių, kurie keblumai kaip kada lėšuoja daug pinigų ir vargo. Nenorint kelionėje susitikti su vargų keblumais, visada reikia keliauti gerai žinomais keliais. Geriausi pigausi ir teisiausi keliai važiuoti iš Chicagos į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką yra Canadian Pacific Gelžkeliu ir Garlaivių linijoms, kurių užveizda (Canada ir Anglija) prašalina nuo visų varginų keblumų ir nereikalingų iškaščių. Taip pat yra ir su siųtimu pinigu į Lietuva. Del tolesnių informacijų, pasportų siųtima pinigų, laivakorčių, ir tikietų kreipkis į
Canadian Pacific Steamship Ticket Office
663 W. 18th St. Chicago, Ill.

LYTIES DALYKAI.
Su Paveikslais.
Audeklu apdaryta knyga, lietuvių kalboj, paduoda pilniausias žinias apie lyties dalykus, kuriuos privalo kiekvienas žinoti — parajyta švariu ir moksliška budu. Knyga siunčiame už $2.00. Pinigais, money orderiu arba štampomis.
Modern Book Co., Dept. B. 32 Union Square, New York City

Pajieškau savo brolio Vinco Barkausko. Paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio apskr, Oškinių gmino, kaimo Garsvinių. 10 metų atgal gyveno Skotlande, Mudervel. Paskui Detroit, Mich. Taipgi savo pusbrolio Antano Naujevičes. 10 metų atgal gyveno Saginaw, Mich. Dabar nežinau kur. Jie patįs ar kas juos žinote, malonėkite pranešti: John Brown, Peace River, Keg. Prairie, Albert, Canada, c/o R. Naylor

REIKALINGA MERGINA
dirbti į dentisto ofisą. Turi mokėti lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Atsišaukite po adresu:
Dr. C. Z. Vezelis,
4712 So. Ashland Ave.,
(arti 47-tos gatvės).

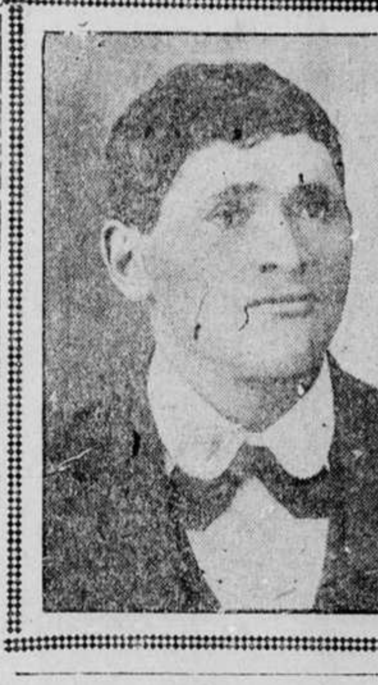

H. Leibovitz
aš busiu ofise po No. 1652 W. Van Buren St. nuo 10 val. ryto iki 4 val. po piet — savo namuose.
Nuo 4 val. po piet iki 8 val. vakaro, aš bunu ofise po No. 1620 W. 12th St. 2-ros lubos, kampas Marshfield Avenue.
Nedėliomis aš bunu tiktai po 1620 W. 12th St. adrisu, nuo 8 val. ryto iki 4 val. po pietų.

A. PETRATIS S. FABIJONAS
A. PETRATIS & CO.
MORTGAGE BANK
REAL ESTATE - INSURANCE
EUROPEAN AMERICAN BUREAU
Siuncia Pinigus Parduoda Laivokortes
NOTARIJUSAS
3249 So. Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE BOULEVARD 611

Phone Yards 2544
DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Of: ir gyv: vieta 3252 S. Halsted St
Val: 9—11 ryte; 2—4 ir 7:30—9:30

Lithuanian--American Information Bureau.
Vladas J. Norkus, vedėjas, Pasportai, Legališki Dokumentai, Foreign Exchange, Real Eastate, Parduodam laivokartes.
3114 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 4899.

PARSIDUODA NAMAS SU BIZNIU.
Iš priežasties netikėtų ligų ir sunkių aperacijų — esmu priverstas parduoti savo nama su "REAL ESTATE, INSURANCE ir SAFETY BOX VAULTS", bizniu.
Tas namas parsiduoda labai pigiai ir su lengviomis išlygomis.
Del tolesniu informaciju kreipkitės pas,
A. J. Lemont,
4847 W. 14 St., Cicero, Ill.

LIETUVIŲ DOMAI:
Nedirbk už algą visą savo amžių.
..Tikriausias kelias buti neprigulmingam ir buti pats ant savę yra reikalinga turėti ukę. Mes padarome tą galima del kiekvieno lietuvio, kuris turi $100.00 arba daugiau. Jis gali pirkti musų 40 akerių ukę, kuri yra Wisconsino valstijoje, lietuvių apgyventoje vietoje, kur yra lietuvių bažnyčios, mokyklos ir draugijos savo tautos. Pasekmingi lietuviai ukininkai jau nuo kelių metų gyvenanti čionai bus tavo kaimynai.
NEPRALEISK SAVO GYVENIMO DIENAS SURUKUSIAME FABRIKE ARBA ŠAPOJE.
Važiuok ant laukų, kur tu turėsi užtektinai šviežio ir tyro oro, kur tavo vaikai bus linksmus, ir kur tu gali padaryti sau gyvenimą ir tapti nepigulmingu, ir praleisk savo paskutinius gyvenimo metus patenkintas ir linksmai.
ATVAŽIUOK Į VILAS COUNTY, Wisconsin, kur tu gali pirkti ukę (farmą) už mažą kainą ir ant lengų išmokesčių.
Neabejok, be rašyk šiandien del pilnosa informacijos ir smulkmenų. Tas nepadarys tau blėdies, ir tuom pačiu tu sužinosi viską apie musų lietuvių ukių (farmų) koloniją.
SANBORN & COMPANY,
Savininkai,
Dept. B. Eagle River, Wisconsin.

John Kuchinskas
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS
29 SO. LA SALE STREET
CHICAGO. ILL.
Telephone Central 3684
Valandos: 9 ryto iki 5 vakare,
Subatomis: 9 iki 1 po pietų
VEDU VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE.
Egzaminuoju Abstraktus perkant arba parduodant Namą, Lotą ba Farmą ir padirbu visokius Legališkus Dokumentus. Suteikiu patarimus ir skolinu Pinigus ant Pirmų Mortgečių, ant lengvų salygų.
West Side Ofisas atdaras vakarais nuo 7 iki 8 valandos.
Viršum Metropolitan State Bankos. 2201 W. 22-ND STREET, Cor. Leavitt. Tel. Canal 2552

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų
Specialiai gydo limpančias, senas ir paslaptingas vyrų ligas
3259 S. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Yards 3654. AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewich
Baigusi Akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsilvanijos hospitalėse. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo, Duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.
3113 S. Halsted St.
(ant antrų lubų)
CHICAGO, ILL.
Nuo 6 iki 9 ryto ir 7 iki vėlai vak.

Phone Canal 6222
DR. C. K. CHERRYS
Lietuvis Dentistas
Valandos: 9:30 iki 12; 1 iki 8 vak.
2201 W. 22ra IR S. LEAVITT STS.
CHICAGO, ILL.

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
29 S. LA SALLE ST., ROOM 324.
Telephone Central 6390.
Vakarais. 812 W. 33-RD STREET,
Telephone Yards 4681

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51-ma ir kamp.Marshfield
Val.: iki 9; ir 3 iki 4 ir 7 iki 8
Telefonas Prospect 1157

Dr. M. Herzman
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo aštrias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir laboratorija:
1025 W. 18-TH STREET
netoli Fisk Street
Valandos: nuo 10—12 pietų ir 6—8 vakare
Telefonas Canal 3110
Gyv.: 3112 SO. HALSTED STREET
Valandos: 8—9 ryto tiktai

DR. M. T. STRIKOLIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 1757 W. 47 st Boulevard 160
Ofiso val. 10 ryto iki 2 p. p. ir 6:30 iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 dieną
Namai: 2914 W. 43 St. McKisley 263

Phone Canal 257
DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
Naujienų Name
Val: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare
1739 S. HALSTED ST CHICAGO

Telephone Lrover 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakare
Nedėldieniais pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos gatvės